

Haugesund kommune
Økonomienheten

Moderniseringsdep
Postboks 8004
0030 Oslo
Att. Morten Meyer

Deres ref.

Vår ref.
Saksnr. 2005/247
Løpenr. 397/2005
Arkivkode

Saksbehandler
Tove Synnøve Lyngholm
Tlf. 52743108

Vår dato
06.07.2005

Moderniseringsdepartementet: Høringsbrev – endringer i regelverket for offentlige anskaffelser.

Bakgrunn/faktiske opplysninger:

Alle kommuner, offentlige etater/virksomheter er gjennom lov og forskrifter pålagt å følge gjeldende regler for offentlige anskaffelser. Hovedsakelig betyr dette at anskaffelser skal konkurranseutsettes. Moderniseringsdepartementet sendte i april ut høringsbrev til kommuner, fylkeskommuner og departement vedrørende endringer i regelverket for offentlige i forbindelse med forslag til endring i lov om offentlige anskaffelser og forskrifter om klagenemnda for offentlige anskaffelser.

Bagrunn for endringene er de nye EU-direktivene, hvor en fokuserer på å få mer igjen for offentlige midler gjennom økt konkurranse og forenklet deler av regelverket for offentlige anskaffelser.

Det ble lagt opp til en prosess hvor departementet ba kommunenes sentralforbund og kommuner/fylkeskommuner og andre bruker av regelverket om å gi innspill. Departementet oppnevnte en ekspertgruppe av innkjøpere og jurister som har kvalitetssikret forslagene som nå blir presenterte. Asplan Viak har stått for evalueringen av eksisterende regelverk for offentlige anskaffelser.

Vurdering:

Under EØS-terskelverdier står i utgangspunktet myndighetene fritt til å bestemme reglene som skal gjelde innenfor offentlig anskaffelse. Departementet har invitert til en prosess med ferdig formulerte problemstillinger i henhold til eksisterende forskrifter. Innkjøpssamarbeidet på Haugaland har tidligere sammen med Sunnhordland Interkommunale Innkjøpsforum gitt tilbakemelding til KS sitt innkjøpsforum KSI om hvilke endringer som burde bli tatt med det nasjonale regelverket for offentlige anskaffelser.

Utgangspunktet med regelverket for offentlige anskaffelser bør være økt verdiskapning, sikre effektiv ressursbruk og likebehandling av leverandørene. Tilbakemeldinger fra leverandørene viser at regelverket for offentlige anskaffelser er for kompliserte, spesielt mindre lokale leverandører opplever regelverket byråkratisk med store krav til formalitet og dokumentasjon på relative små innkjøp/avtaler. Regelverket for anskaffelser bør ikke være en uoverstigelig terskel for å kunne gi tilbud til det offentlige. Innkjøpsregelverket bør tvert imot gi leverandøren mulighet til å være innovativ og nyskapende og en stimulans til å gi tilbud.

Det har tradisjonelt vært små ressurser i kommunene til å sikre og styrke det innkjøpsfaglige miljøet. Det er derfor vanlig at innkjøpsfunksjonen blir organisert regionvis. På Haugalandet har vi 10 kommuner som samarbeider om innkjøp, Sunnhordaland er 5, Hardanger 6 osv. Etablering av innkjøpssamarbeid ivaretar hovedsakelig større innkjøp over EØS-terskelverdi (fortiden over 1.8 mill. kroner).

Postadresse	Sentralbord	Bankgiro	E-postadresse
Postboks 2160		3240.07.22020	postmottak@haugesund.kommune.no
Besøksadresse	Telefaks	Organisasjonsnr	
Skåregaten 103		944 073 787	

Slik det er i dag er det i forskriftsform et eget kapittel om nasjonale regler for kjøp under EØS-terskelverdi. (Forskriftene del III). Det bør vurderes om vi trenger nasjonale særregler for innkjøp. Slik forskriftene er i dag er de med å kompliserer regelverket.

Terskelverdier:

Uavhengig av innkjøpet sin størrelse, skal innkjøpet skje etter konkurranse og likebehandling, men kunngjøringsplikt og prosedyrene er mer formalisert og betydelig mer arbeidskrevende ved større innkjøp.

Terskelverdiene for varer-/tjenestekjøp som er i dag:

Under kroner 200.000,-

Innkjøpsprosedyre: Innkjøp direkte etter pristilbud fra minst tre leverandører.

Mellom kroner 200.000,- og kroner 1.800.000,-

Innkjøpsprosedyre: Innkjøp etter anbudskonkurranse, Nasjonal utlysning, formelle krav til utlysning, frister, prosedyrer etc.

Over kroner 1.800.000,-

Innkjøpsprosedyre: Innkjøp etter anbudskonkurranse, utlysning i EU-område i tillegg til nasjonal utlysning. Innkjøpsprosessen tar lengre tid, med blant annet utlysingsfrist på 52 dager.

Den nasjonale terskelverdien er foreslått økt fra kr 200.000,- til kr 500.000,-.

En ser dette som en forenkling og effektivisering av innkjøp. Intensjonen er at alle innkjøp skal skje etter konkurranse. Dette må kunne gjøres enkelt med standarddokumenter med nøkkelopplysninger. Det må vurderes ytterligere øke av den nasjonale terskelverdien til

Kr. 1.800.000,-.

Tilrettelegging av moderne innkjøpsprosesser:

Et omlegging av regelverket slik at en kan benytte moderne elektroniske innkjøpsprosesser som er tilpasset teknologien som allerede er i bruk.

Forenkling av regler:

En mer pedagogisk oppbygging av regelverket. Forskriftene må bli enklere og mer anvendelige for partene i innkjøp, og gi mindre rom for juridiske tolkinger.

Innføring av overtredelse gebyr mot ulovlig anskaffelser:

Dette utspillet bør en vurderes grundig før en iverksetter. Myndighet til å ilegge gebyr er foreslått til KOFA (klageorganet for offentlige anskaffelser). Vil en ha et nytt organ i Norge som har fullmakt til å ilegge gebyrer? KOFA har til nå vært rådgivende i tvistesaker, og bør fortsette med å være et upartisk organ. En ønsker ikke overtredelse gebyr i forbindelse med anskaffelser.

Protokollplikt for alle anskaffelser over kr. 50.000,-

Det bør ved alle innkjøp over en viss størrelse ligge dokumentasjon på bakgrunn for kjøpet, pris og hvilke tanker en har hatt for valg av leverandør. En slik protokoll må være enkel å fylle ut og bestå kun av noen få linjer for å ivareta behovet for etterprøvnbarhet. Vi ønsker ikke et større byråkrati.

Universell utforming:

Økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne integrert i innkjøpsprosessen. En imøteser departementets generelle veileder.

Lysningsbasen "Lille Doffin"

Det er foreslått å opprette en ny innkjøpsbase for anskaffelser inntil kr. 500.000,-. Dette er en forenklet utgave av "Doffin" hvor leverandørene enkelt kan hente inn konkurransegrunnlaget på nett. Vi ser problemer med hvordan en skal håndtere eks. endringer i konkurransegrunnlaget. Hvem skal disse sendes til når ingen har oversikt over hvilke leverandører som har hentet konkurransegrunnlaget.

Klager:

Enhver kan klage på vedtatt selv om en ikke er "part". Det skal ikke lengre kreves gebyr for å klage. Vi mener at en som ikke er "part" ikke skal ha mulighet til å klage, da dette kan føre til misbruk. Gebyret for klage til KOFA bør sette opp fra kr. 855,- til kr. 20.000 hvor klager gis mulighet til å søke om tilbakebetalt gebyr i de tilfellene hvor anskaffer har gjort feil og klager får medhold hos KOFA.

Det er i dag for mange uklarerheter om KOFA er et organ for å løse tvister eller om det er et tilsynsorgan. Vi er heller ikke sikre på at KOFA er en nøytral tredjepart, eller om de er motpart i en tvist. En konsekvens av den usikre rollen KOFA har i dag, er at det offentlige oppdragsgiver i større grad må benytte seg av juridisk bistand i klagesaker.

Konklusjon:

Haugesund Kommune ser i hovedsak de sentrale punktene i høringsutkastet som relevante

- Heving av nasjonal terskelverdi fra kr. 200.000,- til kr. 500.000,- videre øke bør vurderes
- Tilrettelegging for moderene innkjøpsprosesser – elektroniske anskaffelser blir likestilte med ordinære anskaffelser
- Mer pedagogisk oppbygging av forskrifter og en generell forenkling av regelverket.
- Innføring av gebyr mot ulovlig direkte anskaffelser, bør ikke bli vedtatt, andre tiltak bør vurderes.
- Protokollplikt på anskaffelser over kr. 50.000,- denne grensen bør økes til kr. 200.000,-. Protokollen på dette nivå bør bestå av en side.
- Forholdet til universell utforming blir synliggjort i lover og forskrifter.
- "Lille Doffin" vil gjøre det vanskelig å nå leverandører ved eventuelle endringer i konkurransegrunnlaget.

Fare ved bruk av overtredelse gebyrer:

En kan risikere at kommuner med allerede svar økonomi kan få et krav mot seg på opp mot 15% av kontraktsverdien. Gebyret kan fort bli mange hundre tusen kroner. Små kommuner med svar økonomi, som ikke har mulighet til å opprette egne stillinger som "anskaffere" i kommunen kan bli skadelidende. Rettslig prøving av gebyrvedtak for domstolene vil gå ut over vårt allerede "overbelastede" rettssystem. Økt bruk av rådgivere jurister og lignende. på alle trinn vil medføre økte transaksjonskostnader ved anskaffelser innenfor offentlig sektor.

Oppsummering:

- 1) Den nasjonale terskelverdien bør fjernes
- 2) Forslag til sanksjoner for ulovlig anskaffelser bør vurderes ytterligere
- 3) Protokollføring for anskaffelser over kr. 50.000,- bør økes til kr. 200.000,- og det bør være en forenklet protokoll.
- 4) En bør ikke opprette en ny lysningsbase "lille Doffin" for anskaffelser under terskelverdien.
- 5) En bør være "part" i saken for å kunne klage. Klagegebyret bør settes til kr. 20.000,- for å hindre misbruk.

Oppdragsgiver må kunne vektlegge eks. "tillit" når en skal sette opp utvelgelse kriterier for valg av leverandør.

Tove Synnøve Lyngholm

